

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOJE PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

Vyriausybės kanceliarija	2
Aplinkos ministerija	7
Susisiekimo ministerija	14
Žemės ūkio ministerija	16
Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	23
Ekonomikos ir inovacijų ministerija	31
Vidaus reikalų ministerija	35
Sveikatos apsaugos ministerija.....	38
Užsienio reikalų ministerija.....	41
Energetikos ministerija.....	46

Vyriausybės kanceliarija

Informaciją apie pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą (neįgyvendinimą) Lietuvos Respublikos **Vyriausybės kanceliarija** pateikė 2026-08-06 raštu Nr. S-2460.

Eil. Nr.	Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
<i>1. Kritinės antikorupcinės pastabos</i>				
1	2. Didžioji dauguma (9 iš 12 nagrinėtų) ministerijų, įsigijusių paslaugas pagal VPĮ nustatytą išimtį, neturi tokias įsigijimų procedūras reglamentuojančių vidaus tvarkų, o tai gali kelti korupcijos rizikas dėl vidaus kontrolės trūkumo, šališkų sprendimų priėmimo, neefektyvaus viešųjų finansų valdymo (žr. 3.2 skirsnio argumentus).	2.1. koordinuoti ir užtikrinti, kad Aplinkos ministerijoje, Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje, Energetikos ministerijoje, Finansų ministerijoje, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, Sveikatos apsaugos ministerijoje, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, Vidaus reikalų	Informuojame, kad Vyriausybė jau ėmėsi veiksmų, kad ministerijose būtų priimti reikiami sprendimai dėl teisinių paslaugų pirkimo organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos reglamentavimo, taikant Viešųjų pirkimų įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje numatytą išimtį. Apie tai Specialiųjų tyrimų tarnyba buvo informuota Vyriausybės kanceliarijos 2026 m. vasario 25 d. raštu Nr. S-579 „Dėl Korupcijos rizikos analizės išvados projekte teikiamų rekomendacijų Vyriausybei“, kuriuo buvo teikiami pasiūlymai dėl Išvados projekto. Ministerijos informavo Seimo Audito komitetą, Specialiųjų tyrimų tarnybą ir Vyriausybės kanceliariją apie ministrų įsakymais patvirtintus (pakeistus) teisinių paslaugų pirkimo organizavimo ir vidaus kontrolės aprašus. Papildomai informuojame, kad Teisingumo ministerija, bendradarbiaudama su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, kuri šiuo metu rengia Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), atsižvelgdama į Išvadą, vertina galimybes Įstatymo projekte numatyti Vyriausybei įgaliojimus nustatyti bendrą teisinių paslaugų pirkimo tvarką. Įsigaliojus šiems pakeitimams, būtų rengiama ir Vyriausybei teikiama tvirtinti teisinių paslaugų įsigijimų tvarka. Apie parengtus ir (ar) patvirtintus įstatymų pakeitimus informuosime papildomai.	Pasiūlymas Nr. 2.1. įgyvendinamas. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Vyriausybės kanceliarija ėmėsi koordinavimo veiksmų, o dalis ministerijų patvirtino arba pakeitė teisinių paslaugų pirkimo organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkas.

		ministerijoje ir Žemės ūkio ministerijoje būtų reglamentuot a pirkimų, vykdomų taikant VPĮ išimtį, atlikimo tvarka, nustatant, be kita ko, išimties taikymo (poreikio pirkimui) sąlygas bei rinkos tyrimo atlikimo (dokumentav imo), konfidencial umo ir nešališkumo reikalavimų laikymosi procedūras ir kad atskirose ministerijose esanti tvarka, pagal savo turinį, atspindėtų vieningą požiūrį i	
--	--	---	--

		pagrindinius tokiems pirkimams taikomus principus: skaidrumą, lygiateisiškumą, nediskriminavimą, proporcingumą bei racionalų lėšų naudojimą.		
2	3. Sprendimai įsigyti su teisėkūros procesu susijusias paslaugas nėra pagrįsti TPI 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais sąlygomis, ministerijose nėra tvarkų, kurios reglamentuotų tokių sprendimų priėmimo pagrindus, kriterijus (arba kiekvienu konkrečiu pirkimo atveju – dokumentuoto atitinkamo sprendimo). Tokie trūkumai antikorupciniu požiūriu sudaro sąlygas piktnaudžiauti viešaisiais finansais, priimti nepagrįstus sprendimus, įgyvendinti neteisėtus susitarimus, mažina arba eliminuoja vidaus kontrolę,	3.1 koordinuoti ir užtikrinti, kad Aplinkos ministerijoje, Energetikos ministerijoje, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, Žemės ūkio ministerijoje (ir, prevenciškai, kitose ministerijose: Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje, Finansų	–	Pasiūlymas Nr. 3.1 – informacija nepateikta. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama.

	o iš privačių juridinių asmenų įsigyjant paslaugas, susijusias su teisėkūros procesu, kyla rizika dėl siaurų interesų tenkinimo, viešo intereso pažeidimo (žr. 3.3 skirsnio <i>argumentus</i>).	ministerijoje, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, Susisiekimo ministerijoje, Sveikatos apsaugos ministerijoje, Teisingumo ministerijoje, Užsienio reikalų ministerijoje, Vidaus reikalų ministerijoje) būtų nustatyta teisinių paslaugų, susijusių su teisėkūros procesu, įsigijimo tvarka (arba aktualiomis nuostatomis būtų papildytos esamos viešųjų pirkimų procedūras reglamentuoj		
--	--	---	--	--

		ančios tvarkos) arba sprendimas įsigyti tokias paslaugas kiekvienam individualiu atveju būtų dokumentuot as ir objektyviai pagrindžianti s tokio poreikio galimas sąlygas, nustatytas TPĮ 11 str. 1 d.		
--	--	---	--	--

Aplinkos ministerija

Informaciją apie pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą (neįgyvendinimą) Lietuvos Respublikos **aplinkos ministerija** pateikė 2026-06-25 raštu Nr. D8(E)-2532.

Eil. Nr.	Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
1. Kritinės antikorupcinės pastabos				
1	1. Tendencinga ŽŪM, AM ir SADM praktika, kuomet kreipiamasi tik į vieną tiekėją, sudaro prielaidas galimai neobjektyviems viešiesiems pirkimams, kurių procedūroje gali kilti selektyvių sprendimų priėmimo rizika. Antikorupciniu požiūriu tokia praktika gali lemti tam tikrų juridinių asmenų protegavimą, galimus neteisėtus susitarimus bei neracionalų viešųjų finansų valdymą. Nesant objektyvaus, optimalaus ir racionalaus poreikio formavimo ir planavimo, gali būti siekiama dirbtinai skaidyti pirkimą, taip išvengiant griežtesnių pirkimo procedūrų, o tai neigiamai veikia	1.1. Aplinkos ministerijai – teisiniame reglamentavime įtvirtinti papildomas kontrolės priemonės, siekiant periodiškai įvertinti VPĮ, ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo (taisyklių) principų bei nuostatų tinkamą įgyvendinimą	KRA atlikimo metu Aplinkos ministerija pakeitė Aplinkos ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2026-01-30 įsakymas Nr. V-20 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. birželio 20 d. įsakymo Nr. D1-517 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo) ir sugriežtino reikalavimus dėl apklausiamų tiekėjų skaičiaus. Aprašo 37.2.9 p. nustatė, kad vykdant neskelbiamas mažos vertės apklausas, kai pirkimo vertė viršija 3 000 Eur be PVM, turi būti apklausiamas ne mažiau kaip 3 tiekėjai. Vienas tiekėjas gali būti apklausiamas: 1) Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 24.2.2–24.2.28 papunkčiuose nustatytais atvejais; 2) kai, esant kitoms objektyviai pateisinamoms aplinkybėms, neįmanoma ar netikslinga kreiptis į daugiau tiekėjų arba kai apklausiant daugiau tiekėjų būtų išgytas Aplinkos ministerijos poreikių neatitinkantis arba atitinkantis iš dalies pirkimo objektas. Jei pirkimų iniciatorius teikdamas prašymą atlikti pirkimą nurodo, kad prekės, paslaugos ar darbai turi būti perkami iš vieno tiekėjo, jis prašyme atlikti pirkimą privalo tokį pasiūlymą argumentuotai pagrįsti. Pakeitimais sumažintos prielaidos galimai neobjektyviems viešiesiems pirkimams ir tam tikrų juridinių asmenų protegavimas. Taip pat aplinkos ministro 2026-01-06 įsakymu Nr. V-2 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. liepos 22 d. įsakymo Nr. D1-424 „Dėl	Pasiūlymas Nr. 1.1. įgyvendintas iš dalies. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Palyginus AM viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 2024 m. birželio 6 d. įsakymo Nr. V-78 redakciją su 2026 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. V-20 patvirtintais pakeitimais, matyti, kad neskelbiamuose pirkimuose pareigos apklausti ne mažiau kaip tris tiekėjus riba sumažinta nuo 15 000 iki 3 000 Eur be PVM, o vieno tiekėjo pasirinkimą nustatyta pareiga argumentuotai pagrįsti – šie pakeitimai

	konkurenciją. Taip pat, URM neatskyrus pirkimų iniciatoriaus ir organizatoriaus funkcijų, neužtikrinant jų praktinio įgyvendinimo, sudaromos sąlygos korupcijos rizikai neatsparių situacijų pasireiškimui viešųjų pirkimų procese, kyla subjektyvių sprendimų rizikos (žr. 3.1 skirsnio argumentus).	neskelbiamos apklausos būdu atliekamų pirkimų procese.	Aplinkos ministerijos vidaus kontrolės politikos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeistas Aplinkos ministerijos vidaus kontrolės politikos aprašas.	tiesiogiai atliepia pastabą Nr. 1. Tačiau pakeitime nuo 10 000 iki 15 000 Eur padidinta riba, iki kurios neprivalomas rinkos tyrimas, ir nuo 500 iki 3 000 Eur padidinta riba, iki kurios žodinis pirkimas gali būti atliekamas be Tiekėjų apklausos pažymos bei išsamesnio dokumentų perdavimo, todėl dalies mažos vertės pirkimų atsekamumas ir skaidrumas sumažėja. Be to, naujoje redakcijoje nenustatytos periodinio neskkeliamų pirkimų, vieno tiekėjo pasirinkimo pagrindimų ir pasikartojančių tiekėjų vertinimo priemonės, kaip nurodyta pasiūlyme Nr. 1.1. AM apraše turėtų būti nustatytas neskkeliamos apklausos būdu atliktų pirkimų periodinio vertinimo dažnumas, apimtis, kriterijai, atsakingas subjektas ir rezultatų dokumentavimo tvarka.
2	5. Ilgalaikiai ir (ar) tendencingi perkančiosios	5.1. Aplinkos ministerijai –	1. Dėl teisinių paslaugų įsigijimo taikant VPI išimtį atlikimo tvarka Aplinkos ministerijoje reglamentuota Teisinių paslaugų pirkimų Lietuvos Respublikos	Pasiūlymas Nr. 5.1. įgyvendintas iš dalies.

organizacijos kreipimaisi į konkretų tiekėją, rinkos tyrimo atlikimo, poreikio planavimo trūkumai ir kitos reikšmingos, analizės metu nustatytos aplinkybės, gali sudaryti prielaidas korupcinėms apraiškoms – konkrečių tiekėjų protegavimui, šališkiems sprendimams, neskaidriems susitarimams bei neefektyviam viešųjų finansų valdymui, ribojant konkurenciją ir neieškant galimybių paslaugas įsigyti pigiau (žr. 3.5 skirsnio argumentus).	nustatyti, kad prieš įsigyjant teises paslaugas (tiek pagal VPĮ procedūras, tiek taikant VPĮ išimtį) visais atvejais raštu būtų atliekamas rinkos tyrimas, apklausiant ne mažiau kaip 3 potencialius teikėjus.	aplinkos ministerijoje apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2026 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl teisinių paslaugų pirkimų Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijoje aprašo patvirtinimo“. Manome, kad vieninga praktika geriausiai pasiekama per LR Vyriausybės nutarimu tvirtinamą tvarką, kuri būtų taikoma visoms ministerijoms vienodai, todėl šiame reguliavime ir turėtų būti įtvirtinti atitinkami principai ir siekiant išvengti papildomos administracinės naštos ir perteklinio reguliavimo tikslinga, jei bus poreikis AM tvarką keisti, kai bus išspręstas klausimas dėl Vyriausybės nutarimu tvirtinamos tvarkos. Atkreiptinas dėmesys, kad Teisingumo ministerija parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl teisinių paslaugų pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą TAIS 26-2902 https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/2f935eb0492911f18091f24c9e0d719a?jfwid=12ergu4dg8, kuris bus taikomas visose ministerijose atliekant teisinių paslaugų pirkimus pagal VPĮ išimtis, tad manytina, kad mažiausia administracinės naštos kuriantis ir vieningai užtikrinantis visose ministerijose vienodą praktiką ir STT gairėse nurodytus tikslus, atitinkami klausimai turėtų būti sprendžiami per visoms ministerijoms taikomą tvarką, patvirtintą Vyriausybės nutarimu. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad turėtų būti tvirtinamos ne atskiros skirtingos tvarkos ministerijose, o LRV nutarimu patvirtinus tvarką ministerijų patvirtintos tvarkos panaikinamos. 2. Dėl teisinių paslaugų įsigijimo pagal VPĮ procedūras: STT argumentai dėl konkurencijos skatinimo ir korupcijos rizikų mažinimo yra suprantami, tačiau reikalavimas visais atvejais apklausti ne mažiau kaip 3 tiekėjus gali būti perteklinis dėl kelių priežasčių: 1. Teisinės paslaugos nėra standartinė paslauga. Dažnai svarbiausias kriterijus yra ne kaina, o konkrečios teisės srities ekspertinės žinios, patirtis, atstovavimo tęstinumas, bylos konteksto išmanymas ir interesų konfliktų nebuvimas. 2. Konkurencijos nepakankamumas. Kai kuriose siaurose teisės srityse realiai gali būti vos keli tinkami specialistai ar advokatų kontoros. 3. Rinkos tyrimas nebūtinai reiškia tiekėjų apklausą. Viešųjų pirkimų praktikoje rinkos tyrimas gali būti atliekamas įvairiais būdais: analizuojant ankstesnius pirkimus, viešai prieinamus įkainius, kitų institucijų sudarytas sutartis, rinkos informaciją ir pan. 4. Administracinė našta. Jei kiekvienam nedidelės vertės teisinių	Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. <i>Dėl pirkimų pagal VPĮ išimtį:</i> Aplinkos ministro 2026 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. V-1 patvirtintame apraše nėra reikalavimo prieš kiekvieną pirkimą atlikti rašytinį rinkos tyrimą, neskelbiamų derybų būdu kviečiami pasirinkti tiekėjai, tačiau nenustatytas minimalus trijų tiekėjų skaičius. <i>Dėl pirkimų pagal VPĮ procedūras:</i> Aplinkos ministro 2026 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. V-20 nustatyta, kad neskelbiamuose pirkimuose, kurių vertė viršija 3 000 Eur be PVM, paprastai apklausiami ne mažiau kaip trys tiekėjai ir turi būti pagrįstas vieno tiekėjo pasirinkimas. Vertinama, kad tiek VPĮ procedūrų, tiek VPĮ išimties pirkimuose turėtų būti aiškiai nustatyta rašytinio rinkos tyrimo ir ne mažiau kaip trijų potencialių teikėjų
---	---	--	--

			paslaugų pirkimui reikėtų kreiptis į 3 tiekėjus, tai reikštų papildomas laiko sąnaudas tiek perkančiajai organizacijai, tiek patiems teisininkams, ne visada sukuriant realią pridėtinę vertę. 5. Tęstinumo poreikis. Kai advokatas ar advokatų kontora jau atstovauja institucijai konkrečioje byloje, naujų tiekėjų apklausa gali būti formali ir ekonomiškai nenaudinga, nes naujam paslaugų tiekėjui tektų papildomai susipažinti su medžiaga. Dėl išdėstytų priežasčių STT rekomendacija nustatyti pareigą prieš įsigyjant teisinės paslaugas visais atvejais atlikti rinkos tyrimą, apklausiant ne mažiau kaip 3 potencialius paslaugų tiekėjus, nebus įgyvendinama. Pažymėtina, kad pagal šiuo metu galiojantį Aplinkos ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą, patvirtintą 2017 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. D1-517, rinkos tyrimas yra atliekamas tais atvejais, kai numatoma viešojo pirkimo vertė viršija 15 000 Eur be PVM. Ministerijos vertinimu, galiojantis teisinis reguliavimas užtikrina pakankamą pirkimų planavimo ir rinkos analizės lygį, o papildomas reikalavimas visais atvejais apklausti ne mažiau kaip 3 potencialius teisinių paslaugų tiekėjus būtų neproporcingas teisinių paslaugų specifikai, galėtų lemti perteklinę administracinę naštą ir ne visais atvejais prisidėtų prie efektyvesnio lėšų panaudojimo.	apklausos pareiga arba objektyviais kriterijais pagrįstos išimties.
<i>2. Kitos antikorupcinės pastabos</i>				
3	6. Nesant informacijos prieinamumui ir viešumui, teisinių paslaugų, įsigytų pagal VPĮ išimtį, procese gali būti sudaromos prielaidos subjektyviems sprendimams, neskaidriems susitarimams, taip pat nepaskelbus 7 sutarčių reikiamos informacijos ministerijos interneto svetainėje ir teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose (kai	6.1. Aplinkos ministerijai: pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta 3.2. poskyrio pasiūlyme) nustatyti tokių pirkimų pagrindų	Informacija dėl paslaugų pagal VPĮ išimtį pateikta lentelės 5 p.	Pasiūlymas Nr. 6.1. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėsena tęsiama. Aplinkos ministro 2026 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. V-1 patvirtintame teisinių paslaugų pirkimų pagal VPĮ išimtį apraše nėra nustatyta jokių sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonių bei

	taikoma), kaip nustatyta TPI 11 str., apribojama visuomenės galimybė ir teisė žinoti apie tokių paslaugų įsigijimą bei, atitinkamai, įvairių subjektų dalyvavimą teisėkūros procese (žr. 3.6 skirsnio <i>argumentus</i>).	sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonės bei nustatyti kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti šių nuostatų įgyvendinimą .		atitinkamų kontrolės priemonių. Nepaisant to, kad AM patvirtino pirkimų, kuriems taikoma VPI išimtis, Aprašą, šių pirkimų vykdymą reglamentuojanti tvarka bus patvirtinta Vyriausybės nutarimu, o šios tvarkos taikymas (įskaitant ir informacijos paskelbimo priemonės) bus privalomas visoms ministerijoms. Stebėseną tęsiama siekiant įvertinti AM veiksmus dėl šios tvarkos taikymo.
4		6.2. parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta KRA 3.3. poskyrio pasiūlyme) nustatyti informacijos paskelbimo priemonės, įgyvendinančias TPI 11 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas, bei nustatyti kontrolės priemonės,	Aplinkos ministerija, įvertinusi 6.2 papunktyje nurodytą pasiūlymą, planuoja numatyti siūlomas priemones.	Pasiūlymas Nr. 6.2. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama.

		kurios užtikrintų šių nuostatų laikymąsi.		
5	7. Nei vienoje iš ministerijų, kurios neturėjo patvirtintų tvarkų, tačiau sudarė atstovavimo ir teisinių konsultacijų paslaugų sutartis pagal VPĮ nustatytą išimtį, ši sritis nebuvo įtraukta nei į korupcijos prevencijos priemones, kurios įgyvendinamos viešojo sektoriaus subjektų, nei į ministerijų centralizuotų vidaus audito metinius planus, o tai riboja galimybes proaktyvių korupcijos riziką mažinančių veiksmų diegimui bei vidaus kontrolės tobulinimui. Šių pirkimų vykdymo procedūros taip pat nepatenka į VPT pirkimų pažeidimų prevencijos ir kontrolės atsakomybės sritį. Antikorupciniu požiūriu tai kelia rizikas, susijusias su visais pirkimų procedūros etapais, sudaro sąlygas piktnaudžiavimui, neteisėtiems, nepagrįstiems sprendimams, gali turėti neigiamą įtaką	7.4. Aplinkos ministerijai – periodiškai įvertinti teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, vykdymo, sutarties sudarymo ir įgyvendinimo procedūrų rizikingumą bei, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatyti atitinkamas rizikos valdymo priemones.	Aplinkos ministerija, įvertinusi pasiūlymą, planuoja numatyti siūlomas priemones.	Pasiūlymas Nr. 7.4. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama.

	konkurencijai ir visuomenės pasitikėjimui viešųjų subjektų galimybe efektyviai ir skaidriai valdyti viešuosius finansus (<i>žr. 3.7 skirsnio argumentus</i>).			
--	---	--	--	--

Susisiekimo ministerija

Informaciją apie pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą (neįgyvendinimą) Lietuvos Respublikos **susisiekimo ministerija** pateikė 2026-06-25 raštu Nr. 2-2306.

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
<i>1. Kritinės antikorupcinės pastabos</i>				
1	2. Didžioji dauguma (9 iš 12 nagrinėtų) ministerijų, įsigijusių paslaugas pagal VPĮ nustatytą išimtį, neturi tokias įsigijimų procedūras reglamentuojančių vidaus tvarkų, o tai gali kelti korupcijos rizikas dėl vidaus kontrolės trūkumo, šališkų sprendimų priėmimo, neefektyvaus viešųjų finansų valdymo (žr. 3.2 skirsnio argumentus).	2.3. Susisiekimo ministerijai užtikrinti, kad teisinių paslaugų pirkimų, nepatenkančių į VPĮ reglamentavimo sritį, tvarkos apraše būtų nustatyta, be kita ko, rinkos tyrimo procedūros dokumentavimo tvarka bei rekomendacija dėl pirkimų iniciatoriaus ir organizatoriaus funkcijų atskyrimo.	Susisiekimo ministerija numato peržiūrėti Susisiekimo ministerijos teisinių paslaugų pirkimų, nepatenkančių į Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo reglamentavimo sritį, tvarkos aprašą ir patikslinti rinkos tyrimo procedūros dokumentavimo tvarką bei peržiūrėti nuostatas dėl pirkimų iniciatoriaus ir pirkimų organizatoriaus funkcijų atskyrimo.	Pasiūlymas Nr. 2.3. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama.

2. Kitos antikorupcinės pastabos				
2	6. Nesant informacijos prieinamumui ir viešumui, teisinių paslaugų, išgytų pagal VPI išimtį, procese gali būti sudaromos prielaidos subjektyviems sprendimams, neskaidriems susitarimams, taip pat nepaskelbus 7 sutarčių reikiamos informacijos ministerijos interneto svetainėje ir teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose (kai taikoma), kaip nustatyta TPI 11 str., apribojama visuomenės galimybė ir teisė žinoti apie tokių paslaugų įsigijimą bei, atitinkamai, įvairių subjektų dalyvavimą teisėkūros procese (žr. 3.6 skirsnio argumentus).	6.8. Susisiekimo ministerijai – Susisiekimo ministerijos teisinių paslaugų pirkimų, nepatenkančių į Viešųjų pirkimų įstatymo reglamentavimo sritį, tvarkos apraše nustatyti tokių pirkimų pagrindu sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonės bei nustatyti kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti šių nuostatų įgyvendinimą.	Susisiekimo ministerija numato peržiūrėti Susisiekimo ministerijos teisinių paslaugų pirkimų, nepatenkančių į Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo reglamentavimo sritį, tvarkos aprašą ir, esant poreikiui, nustatyti sutarčių informacijos viešinimo priemones bei šių nuostatų įgyvendinimo kontrolės mechanizmus.	Pasiūlymas Nr. 6.8. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Nepaisant to, kad SM patvirtino pirkimų, kuriems taikoma VPI išimtis, Aprašą, šių pirkimų vykdymą reglamentuojanti tvarka bus patvirtinta Vyriausybės nutarimu, o šios tvarkos taikymas (įskaitant ir informacijos paskelbimo priemones) bus privalomas visoms ministerijoms. Stebėseną tęsiama siekiant įvertinti SM veiksmus dėl šios tvarkos taikymo.

Žemės ūkio ministerija

Informaciją apie pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą (neįgyvendinimą) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija pateikė 2026-07-01 raštu Nr. 2D-2115.

Eil. Nr.	Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
1. Kritinės antikorupcinės pastabos				
1	1. Tendencinga ŽŪM, AM ir SADM praktika, kuomet kreipiamasi tik į vieną tiekėją, sudaro prielaidas galimai neobjektyviems viešiesiems pirkimams, kurių procedūroje gali kilti selektyvių sprendimų priėmimo rizika. Antikorupciniu požiūriu tokia praktika gali lemti tam tikrų juridinių asmenų protegavimą, galimus neteisėtus susitarimus bei neracionalų viešųjų finansų valdymą. Nesant objektyvaus, optimalaus ir racionalaus poreikio formavimo ir planavimo, gali būti siekiama dirbtinai skaidyti pirkimą, taip išvengiant griežtesnių	1.3. Žemės ūkio ministerijai – teisiniame reglamentavime įtvirtinti papildomas kontrolės priemones, siekiant periodiškai įvertinti VPĮ, ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo (taisyklių) principų bei	Pažymime, kad rekomendacijoje minima kontrolė yra užtikrinama jau veikiančiomis priemonėmis. Vadovaujantis dabartiniu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. 3D-18 (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2025 m. rugpjūčio 21 d. įsakymo Nr. 3D-434 redakcija ¹), kiekvienas pirkimas neskelbiamos apklausos būdu suderinamas su tiesioginiu pirkimo iniciatoriaus vadovu, Viešųjų pirkimų skyriaus vedėju, kitais atsakingais specialistais pagal kompetenciją. Būtinybė atlikti pirkimą, grindžiama raštu. Sprendimą dėl neskelbiamos apklausos atlikimo priima Žemės ūkio ministerijos kancleris. Be to, ministerijos Centralizuotas vidaus audito skyrius į savo [2026/2027 m.] veiklos planą įtraukė tikslinį neskelbiamų pirkimų procesų patikrinimą. Manome, kad šios priemonės yra proporcingos ir visiškai pasiekia rekomendacijoje nurodytą tikslą.	Pasiūlymas Nr. 1.3. neįgyvendintas. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. KRA nustatyti rizikos veiksniai ŽŪM procesuose indukuoja galimas korupcijos rizikas, todėl ŽŪM teiginys, jog kontrolė užtikrinama jau veikiančiomis priemonėmis, vertintinas kritiškai ir neatitinka KRA nustatytų faktinių aplinkybių dėl ŽŪM taikomos praktikos. ŽŪM ministro 2025 m. rugpjūčio 21 d. įsakymo Nr. 3D-434 redakcijos Viešųjų pirkimų

¹ <https://zum.lrv.lt/lt/administracine-informacija/viesieji-pirkimai/zemes-ukio-ministerijos-teises-aktai-reglamentuojantys-viesuju-pirkimu-organizavima-ir-vykdyma/>

	pirkimo procedūrų, o tai neigiamai veikia konkurenciją. Taip pat, URM neatskyrus pirkimų iniciatoriaus ir organizatoriaus funkcijų, neužtikrinant jų praktinio įgyvendinimo, sudaromos sąlygos korupcijos rizikai neatsparių situacijų pasireiškimui viešųjų pirkimų procese, kyla subjektyvių sprendimų rizikos (žr. 3.1 skirsnio argumentus).	nuostatų tinkamą įgyvendinimą neskelbiamos apklausos būdu atliekamų pirkimų procese.		organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos apraše nustatytos išankstinės konkrečių pirkimų kontrolės ir dokumentavimo priemonės, tačiau nenustatytas periodinis neskelbiamos apklausos būdu atliktų pirkimų praktikos vertinimas, jo periodiškumas, apimtis, kriterijai ir pareiga pagal vertinimo rezultatus nustatyti rizikos valdymo priemonės.
2	4. Analizės metu nustatytos Žuvininkystės įstatymo projekto derinimo, ŽŪM pirkimo vykdymo ir sutarties įgyvendinimo aplinkybės leidžia pagrįstai manyti, jog teisinių paslaugų teikimo viešieji pirkimai gali būti inicijuojami galimai net ir nesant tam Teisėkūros pagrindų įstatyme nustatytų pagrindų. Atliekant tokius pirkimus gali būti siekiama (ar) sudaromos galimybės suinteresuotiems asmenims teikti jiems (ar jų atstovaujamosioms interesų grupėms) palankius teisės aktų projektus, o tai kelia neteisėtų susitarimų bei	4.1. viešųjų pirkimų organizavimą o ir vidaus kontrolės tvarkos apraše nustatyti vidaus kontrolės priemonės, skirtas tiems atvejams, kai perkamos su teisėkūros procesu susijusios paslaugos, aprašant kaip bus valdomos	Atsižvelgdami į rekomendaciją dėl teisinių paslaugų, susijusių su teisėkūros procesu, įsigijimo kontrolės, ministerija informuoja, kad ši rekomendacija yra įvykdyta, įgyvendinant STT pasiūlytą alternatyvą dėl teisinių paslaugų įsigijimo – užtikrinant, kad kiekvienu individualiu atveju sprendimas įsigyti tokias paslaugas būtų dokumentuotas ir objektyviai pagrįstas, o pirkimo procedūros atliekamos laikantis viešųjų pirkimų principų ir nebūtų pažeisti viešieji interesai. Sprendimą dėl tokių paslaugų įsigijimo priima Žemės ūkio ministerijos kancleris.	Pasiūlymas Nr. 4.1. neįgyvendintas. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. ŽŪM nenustatė konkrečių priemonių dėl pasiūlymo Nr. 4.1. įgyvendinimo. ŽŪM komentare nurodyti veiksmai susiję su pirkimo poreikio pagrįstumu ir sprendimo priėmimo kontrole, tačiau neapima pasiūlyme nurodytos rizikos – kaip bus užtikrinamas išorės paslaugų teikėjo nešališkumas.

	piktnaudžiavimo rizikas, tokiu būdu gali būti tenkinami tik tam tikrų interesų grupių poreikiais ir (ar) pažeisti viešieji interesai (žr. 3.4 skirsnio argumentus).	tiekėjų nešališkumo rizikas keliančios situacijos.		
3		4.2. nustatyti papildomas kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti viešųjų pirkimų dokumentų kvalifikacijos reikalavimų atitikti VPT tiekėjų kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos nuostatoms.		Pasiūlymas Nr. 4.2. neįgyvendintas. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. ŽŪM nenustatė jokių kontrolės priemonių dėl pasiūlymo Nr. 4.2. įgyvendinimo.
4	Ilgalaikiai ir (ar) tendencingi perkančiosios organizacijos kreipimaisi į konkretų tiekėją, rinkos tyrimo atlikimo, poreikio planavimo trūkumai ir kitos reikšmingos, analizės metu nustatytos aplinkybės, gali sudaryti prielaidas korupcinėms apraiškoms – konkrečių tiekėjų protegavimui, šališkiems	5.3. Žemės ūkio ministerijai – nustatyti, kad prieš įsigyjant teisinės paslaugas (tiek pagal VPĮ procedūras, tiek taikant	2026 m. gegužės 13 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-240 pakeistas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2025 m. gruodžio 4 d. įsakymas Nr. 3D-606 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos teisinių paslaugų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (žr. 7.1 p.)	Pasiūlymas Nr. 5.3. įgyvendintas iš dalies. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. ŽŪM ministro 2026 m. gegužės 13 d. įsakymo Nr. 3D-240 redakcijos Aprašo 7.1 papunkčio nuostatos įgyvendina pasiūlymą Nr. 5.3, tačiau Apraše taip pat

	sprendimams, neskaidriems susitarimams bei neefektyviam viešųjų finansų valdymui, ribojant konkurenciją ir neieškant galimybių paslaugas įsigyti pigiau (žr. 3.5 skirsnio argumentus).	VPĮ išimtį) visais atvejais raštu būtų atliekamas rinkos tyrimas, apklausiant ne mažiau kaip 3 potencialius teikėjus.		turėtų būti nustatyta, kad pats rinkos tyrimas ir tiekėjų apklausa visais atvejais turi būti atliekami bei įforminami raštu.
2. Kitos antikorporcinės pastabos				
5	6. Nesant informacijos prieinamumui ir viešumui, teisinių paslaugų, įsigytų pagal VPĮ išimtį, procese gali būti sudaromos prielaidos subjektyviems sprendimams, neskaidriems susitarimams, taip pat nepaskelbus 7 sutarčių reikiamos informacijos ministerijos interneto svetainėje ir teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose (kai taikoma), kaip nustatyta TPI 11 str., apribojama visuomenės galimybė ir teisė žinoti apie tokių paslaugų įsigijimą bei, atitinkamai, įvairių subjektų dalyvavimą teisėkūros procese (žr. 3.6 skirsnio	6.15. pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta 3.2. poskyrio pasiūlyme) nustatyti tokių pirkimų pagrindu sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonės bei nustatyti kontrolės priemonės,	2026 m. gegužės 13 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-240 pakeistas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2025 m. gruodžio 4 d. įsakymas Nr. 3D-606 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos teisinių paslaugų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (žr. 8 p., IV skyrius).	Pasiūlymas Nr. 6.15. įgyvendintas iš dalies. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. ŽŪM 2026 m. gegužės 13 d. įsakymo Nr. 3D-240 redakcijos tvarkos aprašo 8 punkte nustatyta, kad „<i>Taikant VPĮ 6 straipsnyje nustatytą išimtį, sudarytos paslaugų sutartys skelbiamos Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje teisės aktų nustatyta tvarka.</i>“, o 21 punkte nustatyta, kad „<i>Informacija apie ministerijos sudarytas sutartis, kurių pagrindu atlikti paslaugų pirkimai,</i>

	argumentus).	skirtas užtikrinti šių nuostatų įgyvendinimą.		kuriems taikoma VPĮ 6 straipsnyje nustatyta išimtis, skelbiama teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.“, tačiau teisės aktai šiuo metu nenustato pareigos viešinti tokių sutarčių, o CVP IS nėra pritaikyta tokios informacijos paskelbimui, todėl ŽŪM turėtų aiškiau nustatyti tokių sutarčių alternatyvią viešinimo tvarką, kol bus Vyriausybės nutarimu patvirtinta tvarka, nustatanti, be kita ko, ir informacijos paskelbimo priemonės.
6		6.16. parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta KRA 3.3. poskyrio pasiūlyme) nustatyti informacijos paskelbimo priemonės, įgyvendinančias TPĮ 11 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas, bei		Pasiūlymas Nr. 6.16. įgyvendintas iš dalies. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėsena tęsiama. ŽŪM tvarkos aprašo 25–28 punktuose nustatytos informacijos paskelbimo, atsakomybių ir paskesniosios kontrolės priemonės. Atkreiptinas dėmesys, kad pasiūlymas Nr. 6.16, kaip ir KRA 3.3 poskyris, susijęs su TPĮ 11 straipsnio 2 ir 3

		nustatyti kontrolės priemonės, kurios užtikrintų šių nuostatų laikymąsi.		dalių reikalavimų įgyvendinimu, todėl jo įgyvendinimo negalima vertinti vien pagal VPĮ išimties pirkimų reglamentavimą. ŽŪM Aprašo 1 ir 2 punktuose jo taikymo sritis apribota pirkimais pagal VPĮ 6 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytą išimtį, todėl nėra pakankamai aišku, ar 25–28 punktai taikomi ir pagal VPĮ procedūras vykdomiems su teisėkūra susijusių paslaugų pirkimams.
7	7. Nei vienoje iš ministerijų, kurios neturėjo patvirtintų tvarkų, tačiau sudarė atstovavimo ir teisinių konsultacijų paslaugų sutartis pagal VPĮ nustatytą išimtį, ši sritis nebuvo įtraukta nei į korupcijos prevencijos priemonės, kurios įgyvendinamos viešojo sektoriaus subjektų, nei į ministerijų centralizuotų vidaus audito metinius planus, o tai riboja galimybes proaktyvių korupcijos riziką mažinančių veiksmų diegimui bei vidaus	7.12. Žemės ūkio ministerijai – periodiškai įvertinti teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, vykdymo, sutarties sudarymo ir įgyvendinimo procedūrų rizikingumą bei,	2026 m. gegužės 13 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-240 pakeistas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2025 m. gruodžio 4 d. įsakymas Nr. 3D-606 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos teisinių paslaugų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (žr. IV skyrius).	Pasiūlymas Nr. 7.12. įgyvendinamas. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėsena tęsiama. Stebėsena tęsiama siekiant po 12 mėn. (2027 metų balandžio mėn.) įvertinti, kaip praktiškai ŽŪM įgyvendino aprašo nuostatas, susijusias su periodiniu vertinimu.

kontrolės tobulinimui. Šių pirkimų vykdymo procedūros taip pat nepatenka į VPT pirkimų pažeidimų prevencijos ir kontrolės atsakomybės sritį. Antikorupciniu požiūriu tai kelia rizikas, susijusias su visais pirkimų procedūros etapais, sudaro sąlygas piktnaudžiavimui, neteisėtiems, nepagrįstiems sprendimams, gali turėti neigiamą įtaką konkurencijai ir visuomenės pasitikėjimui viešųjų subjektų galimybe efektyviai ir skaidriai valdyti viešuosius finansus (žr. 3.7 skirsnio argumentus).	atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatyti atitinkamas rizikos valdymo priemonės.		
---	---	--	--

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija

Informaciją apie pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą (neįgyvendinimą) Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija pateikė 2026-07-02 raštu Nr. SR-2243.

Eil. Nr.	Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
2. Kitos antikorupcinės pastabos				
1	6. Nesant informacijos prieinamumui ir viešumui, teisinių paslaugų, įsigytų pagal VPĮ išimtį, procese gali būti sudaromos prielaidos subjektyviems sprendimams, neskaidriems susitarimams, taip pat nepaskelbus 7 sutarčių reikiamos informacijos ministerijos interneto svetainėje ir teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose (kai taikoma), kaip nustatyta TPI 11 str., apribojama visuomenės galimybė ir teisė žinoti apie tokių paslaugų įsigijimą bei, atitinkamai, įvairių subjektų dalyvavimą teisėkūros procese.	6.10. pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta 3.2. poskyrio pasiūlyme) nustatyti tokių pirkimų pagrindu sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonės bei nustatyti kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti šių nuostatų įgyvendinimą.	Įvykdyta. Taisyklių 38 p. numato, kad už sutarties vykdymą atsakingas asmuo laimėjusio dalyvio pasiūlymą, sudarytą pirkimo sutartį, išskyrus jose esančią informaciją, kurios atskleidimas prieštarautų informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pirkimo sutarties sudarymo ar jos pakeitimo, bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo pagal ją pradžios, turi pateikti VPS, o VPS Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka šią informaciją paskelbia CVP IS. 2026 m. IV ketv. numatoma papildyti ŠMSM Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisykles, juose nustatant informacijos paskelbimo kontrolės priemones.	Pasiūlymas Nr. 6.10. įgyvendintas iš dalies. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. ŠMSM Taisyklių 38 punkte nustatyti sutarčių pateikimo Viešųjų pirkimų skyriui ir paskelbimo CVP IS veiksmai, tačiau nėra pakankamai aiškiai nustatyta, kad ši nuostata taikoma ir teisinių paslaugų sutartims, sudarytoms taikant VPĮ išimtį. Be to, Taisyklėse nenustatyta, kas ir koku periodiškumu tikrina, ar visos tokios sutartys paskelbtos laiku ir tinkamai. Nepaisant to, kad ŠMSM patvirtino nuostatas, kurios susijusios su VPĮ išimties

				taikymu, šių pirkimų vykdymą reglamentuojanti tvarka bus patvirtinta Vyriausybės nutarimu, o šios tvarkos taikymas (įskaitant ir informacijos paskelbimo priemones) bus privalomas visoms ministerijoms. Stebėseną tęsiama siekiant įvertinti ŠMSM veiksmus dėl šios tvarkos taikymo.
2		6.11. parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta KRA 3.3. poskyrio pasiūlyme) nustatyti informacijos paskelbimo priemonės, įgyvendinančias TPĮ 11 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas, bei nustatyti kontrolės priemonės, kurios užtikrintų šių nuostatų laikymąsi.	Įvykdyta. Papildytų Taisyklių 18³ p. nustatyta, kad už Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje ir 3 dalyje nurodytos informacijos paskelbimą atsako viešąjį pirkimą atlikęs viešojo pirkimo organizatorius, įgyvendinimo kontrolę atlieka už teisinių paslaugų teikimo sutarties parengimą, įgyvendinimą ir priežiūrą atsakingas asmuo.	Pasiūlymas Nr. 6.11. įgyvendintas iš dalies. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Taisyklių 18³ punkte paskirstyta atsakomybė už TPĮ 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytos informacijos paskelbimą ir jos kontrolę, tačiau nedetalizuota, kada ir koku būdu kontrolė atliekama, kaip jos rezultatai dokumentuojami ir kokių veiksmų imamasi nustačius informacijos nepaskelbimo ar netinkamo paskelbimo atvejus. Stebėseną tęsiama siekiant įvertinti, kaip praktiškai

				ŠMSM įgyvendins pasiūlymą Nr. 6.11. ir taisyklėse nustatytus veiksmus.
3	7. Nei vienoje iš ministerijų, kurios neturėjo patvirtintų tvarkų, tačiau sudarė atstovavimo ir teisinių konsultacijų paslaugų sutartis pagal VPĮ nustatytą išimtį, ši sritis nebuvo įtraukta nei į korupcijos prevencijos priemones, kurios įgyvendinamos viešojo sektoriaus subjektų, nei į ministerijų centralizuotų vidaus audito metinius planus, o tai riboja galimybes proaktyvių korupcijos riziką mažinančių veiksmų diegimui bei vidaus kontrolės tobulinimui. Šių pirkimų vykdymo procedūros taip pat nepatenka į VPT pirkimų pažeidimų prevencijos ir kontrolės atsakomybės sritį. Antikorupciniu požiūriu tai kelia rizikas, susijusias su visais pirkimų procedūros etapais, sudaro sąlygas piktnaudžiavimui, neteisėtiems, nepagrįstiems sprendimams, gali turėti neigiamą įtaką	7.9. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai – periodiškai įvertinti teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, vykdymo, sutarties sudarymo ir įgyvendinimo o procedūrų rizikingumą bei, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatyti atitinkamas rizikos valdymo priemones.	Įvykdyta. ŠMSM korupcijos prevencijos 2026–2029 veiksmų plane, kurį planuojam patvirtinti 2026 m., bus numatyta priemonė, skirta įvertinti teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, rizikų valdymą. Priemonę planuojama įgyvendinti 2027 m.	Pasiūlymas Nr. 7.9. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Stebėseną tęsiama siekiant po 12 mėn. (2027 metų balandžio mėn.) įvertinti ŠMSM atliktus veiksmus, nustatytą rizikingumą bei rizikos valdymo priemones.

	konkurencijai ir visuomenės pasitikėjimui viešųjų subjektų galimybe efektyviai ir skaidriai valdyti viešuosius finansus (žr. 3.7 skirsnio argumentus).			
<i>1. Kritinės antikorupcinės pastabos</i>				
4	2. Didžioji dauguma (9 iš 12 nagrinėtų) ministerijų, įsigijusių paslaugas pagal VPĮ nustatytą išimtį, neturi tokias įsigijimų procedūras reglamentuojančių vidaus tvarkų, o tai gali kelti korupcijos rizikas dėl vidaus kontrolės trūkumo, šališkų sprendimų priėmimo, neefektyvaus viešųjų finansų valdymo (žr. 3.2 skirsnio argumentus).	2.1 Vyriausybei koordinuoti ir užtikrinti, kad Aplinkos ministerijoje, Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje, Energetikos ministerijoje, Finansų ministerijoje, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, Sveikatos apsaugos ministerijoje, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, Vidaus reikalų ministerijoje	Įvykdyta. Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2026 m. vasario 18 d. Nr. V-124 įsakymu ŠMSM Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės (toliau – Taisyklės) papildytos 181 p. – 184 p., nustatant, kad teisinių paslaugų pirkimo organizavimas ir įsigijimas iš rinkos dalyvių turi būti vykdomas tik esant objektyviai pagrįstam poreikiui, jeigu dėl aplinkybių, kurių nebuvo galima iš anksto numatyti, būtina skubiai įsigyti teisines paslaugas, taip pat, jeigu reikia specialių žinių ir / ar patirties arba kitų valstybių teisės aktų išmanymo atstovaujant teisme arba išankstinio ginčų nagrinėjimo institucijoje. Pirkimo iniciatorius turi pateikti ŠMSM kanclerio patvirtintą teisinių paslaugų pirkimo paraišką, suderintą su savo padalinio vadovu, Administravimo departamento vadovu, Teisės skyriaus vadovu. Prieš perkant teisines paslaugas turi būti atliekami rinkos tyrimai, kad būtų įvertinta paslaugų pasiūla, kainos ir tiekėjų kompetencijos. Papildytų Taisyklių 5 p. numatyta, kad pirkimo iniciatoriai, organizatoriai ir kiti asmenys, dalyvaujantys pirkimų procedūrose privalo iki dalyvavimo pradžios pasirašyti Taisyklėse nustatytos formos nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą.	Kritinės antikorupcinės pastabos pasiūlymo Nr. 2.1. subjektas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė, tačiau ŠMSM, proaktyviai reaguodama į KRA nustatytas rizikas ir jos veiksnius, atliko vidaus tvarkos taisyklių pakeitimus, kurie gali būti taikomi tol, kol Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu bus patvirtintas teisinių paslaugų pirkimo tvarkos aprašas, kuris bus taikytinas, be kita ko, visoms ministerijoms.

		ir Žemės ūkio ministerijoje būtų reglamentuot a pirkimų, vykdomų taikant VPI išimtį, atlikimo tvarka, nustatant, be kita ko, išimties taikymo (poreikio pirkimui) sąlygas bei rinkos tyrimo atlikimo (dokumentav imo), konfidencial umo ir nešališkumo reikalavimų laikymosi procedūras ir kad atskirose ministerijose esanti tvarka, pagal savo turinį, atspindėtų vieningą	
--	--	--	--

		požiūrį į pagrindinius tokiems pirkimams taikomus principus: skaidrumą, lygiateisiškumą, nediskriminavimą, proporcingumą bei racionalų lėšų naudojimą.		
5	3. Sprendimai įsigyti su teisėkūros procesu susijusias paslaugas nėra pagrįsti TPI 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais sąlygomis, ministerijose nėra tvarkų, kurios reglamentuotų tokių sprendimų priėmimo pagrindus, kriterijus (arba kiekvienu konkrečiu pirkimo atveju – dokumentuoto atitinkamo sprendimo). Tokie trūkumai antikorupciniu požiūriu sudaro sąlygas piktnaudžiauti viešaisiais finansais, priimti nepagrįstus sprendimus, įgyvendinti neteisėtus susitarimus, mažina arba	3.1 Vyriausybei koordinuoti ir užtikrinti, kad Aplinkos ministerijoje, Energetikos ministerijoje, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, Žemės ūkio ministerijoje (ir, prevenciškai, kitose ministerijose: Ekonomikos ir inovacijų	Įvykdyta. Papildytų Taisyklių papildytos 18 ³ p. nustatyta teisinių paslaugų, susijusių su teisėkūra, dokumentavimo ir pagrindimo procesas – numatyta, kad Teisės akto projekto rengimo, teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimas atliekamas tik tuo atveju, jeigu minėtiems dokumentams parengti reikalingos specialios ir (ar) mokslinės žinios, ir (ar) gebėjimai, išsamiai esamos padėties ir (ar) užsienio šalių praktikos analizė arba kai teisės akto projekto parengti ir (ar) reikalingo tyrimo atlikti negali pats teisės akto projektą rengiantis subjektas ar jo sudaryta darbo grupė (komisija), arba dėl objektyvių priežasčių nėra galimybių sudaryti darbo grupę (komisiją) teisės akto projektui parengti. Teisės akto projekto ir teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 11 straipsniu. Viešojo pirkimo iniciatorius turi pildyti ir derinti Teisinių paslaugų pirkimo paraišką, kurią turi patvirtinti ŠMSM kancleris (žr. 2.1 p.).	Kritinės antikorupcinės pastabos pasiūlymo Nr. 3.1. subjektas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė, tačiau ŠMSM, proaktyviai reaguodama į KRA nustatytas rizikas ir jos veiksnius, atliko vidaus tvarkos taisyklių pakeitimus, kurie gali būti taikomi tol, kol dėl šio pasiūlymo įgyvendinimo nebus priimti kiti Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimai.

	eliminuoja vidaus kontrolę, o iš privačių juridinių asmenų įsigyjant paslaugas, susijusias su teisėkūros procesu, kyla rizika dėl siaurų interesų tenkinimo, viešo intereso pažeidimo (žr. 3.3 skirsnio argumentus).	ministerijoje, Finansų ministerijoje, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, Susisiekimo ministerijoje, Sveikatos apsaugos ministerijoje, Teisingumo ministerijoje, Užsienio reikalų ministerijoje, Vidaus reikalų ministerijoje) būtų nustatyta teisinių paslaugų, susijusių su teisėkūros procesu, įsigijimo tvarka (arba aktualiomis nuostatomis būtų papildytos esamos viešųjų pirkimų		
--	---	--	--	--

		procedūras reglamentuoj ančios tvarkos) arba sprendimas įsigyti tokias paslaugas kiekvien individualiu atveju būtų dokumentuot as ir objektyviai pagrindžianti s tokio poreikio galimas sąlygas, nustatytas TPĮ 11 str. 1 d.		
--	--	---	--	--

Ekonomikos ir inovacijų ministerija

Informaciją apie pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą (neįgyvendinimą) Lietuvos Respublikos **ekonomikos ir inovacijų ministerija** pateikė 2026-07-07 el. paštu.

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
<i>2. Kitos antikorupcinės pastabos</i>				
1	6. Nesant informacijos prieinamumui ir viešumui, teisinių paslaugų, įsigytų pagal VPĮ išimtį, procese gali būti sudaromos prielaidos subjektyviems sprendimams, neskaidriems susitarimams, taip pat nepaskelbus 7 sutarčių reikiamos informacijos ministerijos interneto svetainėje ir teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose (kai taikoma), kaip nustatyta TPI 11 str., apribojama visuomenės galimybė ir teisė žinoti apie tokių paslaugų įsigijimą bei, atitinkamai, įvairių subjektų dalyvavimą teisėkūros procese (žr. 3.6 skirsnio argumentus).	6.3. Ekonomikos ir inovacijų ministerijai – pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta 3.2. poskyrio pasiūlyme) nustatyti tokių pirkimų pagrindu sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonės bei nustatyti kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti šių	Teisinių paslaugų pirkimo tvarkos aprašą (toliau – aprašas) rengia Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija teikė šio aprašo projektui pastabas ir siūlymus. Preliminariai numatoma, kad aprašas įsigalios nuo 2027 m. sausio 1 d., jei bus poreikis pirkti teisines paslaugas taikant VPĮ išimtį, teks skubiai pasitvirtinti laikiną savo tvarką.	Pasiūlymas Nr. 6.3. įgyvendinamas. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama.

		nuostatų įgyvendinimą		
2	7. Nei vienoje iš ministerijų, kurios neturėjo patvirtintų tvarkų, tačiau sudarė atstovavimo ir teisinių konsultacijų paslaugų sutartis pagal VPĮ nustatytą išimtį, ši sritis nebuvo įtraukta nei į korupcijos prevencijos priemones, kurios įgyvendinamos viešojo sektoriaus subjektų, nei į ministerijų centralizuotų vidaus audito metinius planus, o tai riboja galimybes proaktyvių korupcijos riziką mažinančių veiksmų diegimui bei vidaus kontrolės tobulinimui. Šių pirkimų vykdymo procedūros taip pat nepatenka į VPT pirkimų pažeidimų prevencijos ir kontrolės atsakomybės sritį.	7.1. nustatyti pirkimų, atliekamų taikant VPĮ 6 str. 4 d. a ir b papunkčių išimtį, pažeidimų prevencijos ir priežiūros sistemą (atsakomybes).	Ekonomikos ir inovacijų ministerija rengia Viešųjų pirkimų įstatymų pakeitimus, kurie artimiausiu metu bus pateikti svarstyti Vyriausybei, ir juose pateiktas siūlymas viešinti informaciją Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje apie VPĮ 6 str. 3 ir 4 dalyse nurodytas sudarytas pirkimų sutartis (ne tik apie 4 dalies a ir b papunkčiuose nurodytų paslaugų sutartis).	Pasiūlymas Nr. 7.1. neįgyvendintas. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. EIM komentaras ir planuojami veiksmai apima tik informacijos viešinimą, tačiau ne pažeidimų prevencijos ir priežiūros sistemą. Stebėseną tęsiama siekiant po 12 mėn. (2027 metų balandžio mėn.) įvertinti kokių veiksmų ėmėsi EIM, kokie pakeitimai inicijuoti ir priimti dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų, susijusių su 6 straipsnio 4 d. a ir b papunkčiuose nustatytomis išimtimis.
3	Antikorupcinių požiūriu tai kelia rizikas, susijusias su visais pirkimų procedūros etapais, sudaro sąlygas piktnaudžiavimui, neteisėtiems, nepagrįstiems sprendimams, gali turėti neigiamą įtaką konkurencijai ir visuomenės	7.2. nustatyti kitų išimčių, nurodytų VPĮ 6 str., kuriems netaikomi VPĮ nustatyti reikalavimai, pažeidimų prevencijos ir	Pažymėtina, kad VPT atlieka pirkimų, vykdomų pagal VPĮ, pažeidimų prevenciją. Kadangi teisinių paslaugų įsigijimo sutartys pagal VPĮ 6 str. patenka į sritį, kuriai VPĮ reikalavimai netaikomi, tai VPT nėra įpareigota vykdyti šių paslaugų kontrolės, prevencijos ir pan. Tačiau VPT yra paskelbusi rekomendacijas dėl tokių paslaugų įsigijimo. EIMIN rengiamame VPĮ projekte siūloma išplėsti VPT funkcijas – vykdyti ne tik šio įstatymo ir su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų, bet ir kitų teisės aktų, reguliuojančių pirkimų vykdymą, pažeidimų prevenciją. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu VPT taip pat atlieka nuostatų, lemiančių pareigą taikyti šio įstatymo	Pasiūlymas Nr. 7.2. įgyvendinamas. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Stebėseną tęsiama siekiant po 12 mėn. (2027 metų balandžio mėn.) įvertinti

	pasitikėjimui viešųjų subjektų galimybe efektyviai ir skaidriai valdyti viešuosius finansus (<i>žr. 3.7 skirsnio argumentus</i>).	priežiūros sistemą (atsakomybės).	reikalavimus, laikymosi kontrolę. Įvertinus VPĮ įtvirtintų išimčių pobūdį bei Vyriausybės siekį mažinti administracinę naštą, ES vykdomos viešųjų pirkimų teisės aktų peržiūros tikslus, manytina, kad perkančiosiose organizacijose šių išimtinių pirkimų vykdymo priežiūrą turėtų užtikrinti kiti mechanizmai, pvz., perkančiosios organizacijos vidaus kontrolės ir audito sistema. Kartu primintina, kad viešojo sektoriaus subjektams taikomi reikalavimai vykdyti veiklą laikantis patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo ekonomiškumu, efektyvumu ir rezultatyvumu. Pažymėtina, kad už šio principo laikymąsi visų pirkimų (įskaitant ir tuos, kuriems netaikomas VPĮ) procesuose atsako perkančiosios organizacijos vadovas, kuris ir užtikrina, kad perkančiojoje organizacijoje būtų nustatytos pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės, sureguliuoti atsakomybė ir atskaitomybės klausimai. Be to tokio mechanizmo sukūrimas pareikalautų papildomų valstybės lėšų, žmogiškųjų resursų VPT, tačiau šiuo metu nėra objektyvių duomenų, pagrindžiančių tokio reglamentavimo poreikį.	kokių veiksmų ėmėsi EIM, kokie pakeitimai inicijuoti ir priimti dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų, susijusių su 6 straipsnyje nustatytomis išimtimis.
4		7.3. periodiškai įvertinti teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, vykdymo, sutarties sudarymo ir įgyvendinimo procedūrų rizikingumą bei, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatyti atitinkamas	Pagal VPĮ priežiūros, kontrolės ir metodinės pagalbos funkcijos viešųjų pirkimų srityje yra aiškiai priskirtos Viešųjų pirkimų tarnyba. EIMIN yra atsakinga už viešųjų pirkimų politikos formavimą, tačiau nevykdo sisteminės konkrečių pirkimų priežiūros ar auditavimo. Todėl siūloma priemonė neatitinka institucijų kompetencijų pasiskirstymo ir sudarytų funkcijų dubliavimo riziką. Be to siūloma funkcija savo pobūdžiu prilygsta auditui ar ex post kontrolei, kuri paprastai priskiriama nepriklausomoms priežiūros ar audito institucijoms (pvz., Valstybės kontrolė), todėl jos pavedimas politiką formuojančiai institucijai kelia institucinio vaidmens ir nepriklausomumo klausimų.	Pasiūlymas Nr. 7.3. neįgyvendintas. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Pasiūlymas skirtas EIM periodiškai įvertinti, kiek teisinių paslaugų pirkimų pagal VPĮ išimtį atlikta pačioje ministerijoje, siekiant įvertinti patirtų išlaidų mastą bei vykdytų procedūrų rizikingumą atsižvelgiant į tai, kad tokių pirkimų procedūros vykdomos neturint tam skirto vidaus reglamentavimo. Stebėseną tęsiama siekiant po 12 mėn. (2027 metų

		rizikos valdymo priemonės.		balandžio mėn.) įvertinti EIM atliktus veiksmus, nustatytą rizikingumą bei rizikos valdymo priemonės.
--	--	----------------------------------	--	---

Vidaus reikalų ministerija

Informaciją apie pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą (neįgyvendinimą) Lietuvos Respublikos **vidaus reikalų ministerija** pateikė 2026-07-17 raštu Nr. 1D-2762.

Eil. Nr.	Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
2. Kitos antikorupcinės pastabos				
1	6. Nesant informacijos prieinamumui ir viešumui, teisinių paslaugų, įsigytų pagal VPĮ išimtį, procese gali būti sudaromos prielaidos subjektyviems sprendimams, neskaidriems susitarimams, taip pat nepaskelbus 7 sutarčių reikiamos informacijos ministerijos interneto svetainėje ir teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose (kai taikoma), kaip nustatyta TPI 11 str., apribojama visuomenės galimybė ir teisė žinoti apie tokių paslaugų įsigijimą bei, atitinkamai, įvairių subjektų dalyvavimą teisėkūros procese (žr. 3.6 skirsnio argumentus).	6.14. Vidaus reikalų ministerijai – pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta 3.2. poskyrio pasiūlyme) nustatyti tokių pirkimų pagrindu sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonės bei nustatyti kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti šių nuostatų	Įgyvendinama. Teisinių paslaugų poreikių nustatymą, pirkimų inicijavimą, jų organizavimą, pirkimo sutarčių vykdymo kontrolę, atskaitomybę ir vidaus kontrolę Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijoje nustato Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos teisinių paslaugų pirkimų pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytas išimtis organizavimo ir vidaus kontrolės aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2025 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. 1V-805 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos teisinių paslaugų pirkimų pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytas išimtis organizavimo ir vidaus kontrolės aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas). Apraše nustatytos vidaus kontrolės priemonės (aiškus funkcijų ir atsakomybių paskirstymas, pirkimų pagrindimo reikalavimai, pirkimo komisijos veikla, procedūrų dokumentavimas, vidaus audito teisė tikrinti Aprašo nuostatų laikymąsi bei atsakomybė už jų pažeidimus) sudaro pakankamą vidaus kontrolės sistemą, užtikrinančią teisinių paslaugų pirkimų pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytas išimtis teisėtumą, skaidrumą ir atsekamumą. Šios priemonės leidžia efektyviai kontroliuoti pirkimų organizavimo ir vykdymo procesą. Tikslu nustatyti sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonės, Aprašas artimiausiu metu bus peržiūrėtas ir esant poreikiui patikslintas. Numatoma įgyvendinti iki 2026-10-01.	Pasiūlymas Nr. 6.14. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama Nepaisant to, kad VRM patvirtino pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, Aprašą, šių pirkimų vykdymą reglamentuojanti tvarka bus patvirtinta Vyriausybės nutarimu, o šios tvarkos taikymas (įskaitant ir informacijos paskelbimo priemones) bus privalomas visoms ministerijoms. Stebėseną tęsiama siekiant įvertinti VRM veiksmus dėl šios tvarkos taikymo.

		įgyvendinimą		
2	7. Nei vienoje iš ministerijų, kurios neturėjo patvirtintų tvarkų, tačiau sudarė atstovavimo ir teisinių konsultacijų paslaugų sutartis pagal VPĮ nustatytą išimtį, ši sritis nebuvo įtraukta nei į korupcijos prevencijos priemonės, kurios įgyvendinamos viešojo sektoriaus subjektų, nei į ministerijų centralizuotų vidaus audito metinius planus, o tai riboja galimybes proaktyvių korupcijos riziką mažinančių veiksmų diegimui bei vidaus kontrolės tobulinimui. Šių pirkimų vykdymo procedūros taip pat nepatenka į VPT pirkimų pažeidimų prevencijos ir kontrolės atsakomybės sritį. Antikorupciniu požiūriu tai kelia rizikas, susijusias su visais pirkimų procedūros etapais, sudaro sąlygas piktnaudžiavimui, neteisėtiems, nepagrįstiems sprendimams, gali turėti neigiamą įtaką konkurencijai ir visuomenės	7.11. Vidaus reikalų ministerijai – periodiškai įvertinti teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, vykdymo, sutarties sudarymo ir įgyvendinimo o procedūrų rizikingumą bei, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatyti atitinkamas rizikos valdymo priemonės.	Įgyvendinama. Apraše nustatyta vidaus kontrolės sistema, apimanti teisinių paslaugų pirkimų poreikio pagrindimą, atsakomybių paskirstymą, pirkimo būdo parinkimą, pirkimo procedūrų vykdymą, derybų dokumentavimą, pretenzijų nagrinėjimą bei vidaus audito teisę tikrinti Aprašo nuostatų laikymąsi. Taip pat numatyta, kad didesnės vertės ar didesnės rizikos pirkimams sudaroma pirkimo komisija, o už Aprašo nuostatų nevykdymą ar netinkamą vykdymą taikoma teisės aktuose nustatyta atsakomybė. Tikslu įvertinti galimybę Apraše papildomai nustatyti periodinio teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma Viešųjų pirkimų įstatymo išimtis, rizikingumo vertinimo tvarką, Aprašas artimiausiu metu bus peržiūrėtas ir esant poreikiui patikslintas. Numatoma įgyvendinti iki 2026-10-01.	Pasiūlymas Nr. 7.11. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Stebėseną tęsiama siekiant po 12 mėn. (2027 metų balandžio mėn.) įvertinti VRM atliktus veiksmus, nustatytą rizikingumą bei rizikos valdymo priemonės.

	pasitikėjimui viešųjų subjektų galimybe efektyviai ir skaidriai valdyti viešuosius finansus (žr. 3.7 skirsnio argumentus).			
--	--	--	--	--

Sveikatos apsaugos ministerija

Informaciją apie pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą (neįgyvendinimą) Lietuvos Respublikos **sveikatos apsaugos ministerija** pateikė 2026-07-17 el. paštu.

Eil. Nr.	Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
2. Kitos antikorupcinės pastabos				
1	6. Nesant informacijos prieinamumui ir viešumui, teisinių paslaugų, įsigytų pagal VPĮ išimtį, procese gali būti sudaromos prielaidos subjektyviems sprendimams, neskaidriems susitarimams, taip pat nepaskelbus 7 sutarčių reikiamos informacijos ministerijos interneto svetainėje ir teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose (kai taikoma), kaip nustatyta TPĮ 11 str., apribojama visuomenės galimybė ir teisė žinoti apie tokių paslaugų įsigijimą bei, atitinkamai, įvairių subjektų dalyvavimą teisėkūros procese (žr. 3.6 skirsnio argumentus).	6.9. Sveikatos apsaugos ministerijai – pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta 3.2. poskyrio pasiūlyme) nustatyti tokių pirkimų pagrindu sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonės bei nustatyti kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti šių nuostatų įgyvendinimą	Atsižvelgta. Įgyvendinant šį pasiūlymą Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 6 straipsnio 9 dalyje nustatytais terminais (iki 2027 m. balandžio 3 d.), Sveikatos apsaugos ministerija arba parengtas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo, patvirtinto 2024 m. sausio 24 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-87 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) pakeitimą, arba Teisinių paslaugų pirkimo tvarką, atsižvelgdama į Viešųjų pirkimų teisinių paslaugų įsigijimą, taikant išimtį, praktines rekomendacijas, kur bus reglamentuota pirkimų, vykdomų taikant VPĮ išimtį, atlikimo tvarka, nustatant, be kita ko, išimties taikymo (poreikio pirkimui) sąlygas bei rinkos tyrimo atlikimo (dokumentavimo), konfidencialumo ir nešališkumo reikalavimų laikymosi procedūras, užtikrinant tokiems pirkimams taikomus principus: skaidrumą, lygiateisiškumą, nediskriminavimą, proporcingumą bei racionalų lėšų naudojimą. Rengiant Aprašo pakeitimus bus atsižvelgta į kitų ministerijų taikomą vieningą praktiką, o Aprašo projektas bus derinamas su STT.	Pasiūlymas Nr. 6.9. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, tvarka bus patvirtinta Vyriausybės nutarimu, o šios tvarkos taikymas (įskaitant ir informacijos paskelbimo priemones) bus privalomas visoms ministerijoms. Stebėseną tęsiama siekiant įvertinti SAM veiksmus dėl šios tvarkos taikymo.

		.		
2	7. Nei vienoje iš ministerijų, kurios neturėjo patvirtintų tvarkų, tačiau sudarė atstovavimo ir teisinių konsultacijų paslaugų sutartis pagal VPĮ nustatytą išimtį, ši sritis nebuvo įtraukta nei į korupcijos prevencijos priemones, kurios įgyvendinamos viešojo sektoriaus subjektų, nei į ministerijų centralizuotų vidaus audito metinius planus, o tai riboja galimybes proaktyvių korupcijos riziką mažinančių veiksmų diegimui bei vidaus kontrolės tobulinimui. Šių pirkimų vykdymo procedūros taip pat nepatenka į VPT pirkimų pažeidimų prevencijos ir kontrolės atsakomybės sritį. Antikorupciniu požiūriu tai kelia rizikas, susijusias su visais pirkimų procedūros etapais, sudaro sąlygas piktnaudžiavimui, neteisėtiems, nepagrįstiems sprendimams, gali turėti neigiamą įtaką konkurencijai ir visuomenės pasitikėjimui viešųjų	7.8. Sveikatos apsaugos ministerijai – periodiškai įvertinti teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, vykdymo, sutarties sudarymo ir įgyvendinimo procedūrų rizikingumą bei, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatyti atitinkamas rizikos valdymo priemones.	Atsižvelgta. Sveikatos apsaugos ministerija rengdama Šakinį korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2026–2028 metų veiksmų planą, nusimatys priemonę - periodiškai įvertinti teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, vykdymo, sutarties sudarymo ir įgyvendinimo procedūrų rizikingumą. Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus ir esant poreikiui, bus parengtos atitinkamų rizikų valdymo priemonės.	Pasiūlymas Nr. 7.8. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Stebėseną tęsiama siekiant po 12 mėn. (2027 metų balandžio mėn.) įvertinti SAM atliktus veiksmus, nustatytą rizikingumą bei rizikos valdymo priemones.

	subjektų galimybe efektyviai ir skaidriai valdyti viešuosius finansus (žr. 3.7 skirsnio argumentus).			
--	--	--	--	--

Užsienio reikalų ministerija

Informaciją apie pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą (neįgyvendinimą) Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija pateikė 2026-07-15 el. paštu.

Eil. Nr.	Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
<i>1. Kritinės antikorupcinės pastabos</i>				
1	1. Tendencinga ŽŪM, AM ir SADM praktika, kuomet kreipiamasi tik į vieną tiekėją, sudaro prielaidas galimai neobjektyviems viešiesiems pirkimams, kurių procedūroje gali kilti selektyvių sprendimų priėmimo rizika. Antikorupciniu požiūriu tokia praktika gali lemti tam tikrų juridinių asmenų protegavimą, galimus neteisėtus susitarimus bei neracionalų viešųjų finansų valdymą. Nesant objektyvaus, optimalaus ir racionalaus poreikio formavimo ir planavimo, gali būti siekiama dirbtinai skaidyti pirkimą, taip išvengiant griežtesnių pirkimo procedūrų, o tai neigiamai veikia konkurenciją. Taip pat, URM neatskyrus pirkimų iniciatoriaus ir	1.4 Užsienio reikalų ministerijai – vidaus teisės aktuose aiškiai ir nedviprasmiškai nustatyti, kuriems darbuotojams (pareigybėms) priskiriamos pirkimų iniciatorių funkcijos bei užtikrinti jų praktinį įgyvendinimą (apimančią, be kita ko, ir URM Viešųjų pirkimų planavimo, organizavimą o ir vidaus	Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos kanclerio 2026 m. vasario 24 d. potvarkiu Nr. VP 34 „Dėl Užsienio reikalų ministerijos viešųjų pirkimų iniciatorių paskyrimo“ visų Užsienio reikalų ministerijos struktūrinių padalinių vadovams priskirtos pirkimo iniciatorių funkcijos. Jiems taip pat pavesta pateikti ir pasirašyti nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus bei papildyti savo viešųjų ir privačių interesų deklaracijas informacija apie pirkimo iniciatoriaus funkcijų atlikimą.	Pasiūlymas Nr. 1.4. įgyvendintas. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną baigta.

	organizatoriaus funkcijų, neužtikrinant jų praktinio įgyvendinimo, sudaromos sąlygos korupcijos rizikai neatsparių situacijų pasireiškimui viešųjų pirkimų procese, kyla subjektyvių sprendimų rizikos (žr. 3.1 skirsnio argumentus).	tvarkos aprašo 14 punkte nustatytus nešališkumo deklaracijų ir konfidencialumo pasižadėjimų reikalavimus).		
2	2. Didžioji dauguma (9 iš 12 nagrinėtų) ministerijų, įsigijusių paslaugas pagal VPĮ nustatytą išimtį, neturi tokias įsigijimų procedūras reglamentuojančių vidaus tvarkų, o tai gali kelti korupcijos rizikas dėl vidaus kontrolės trūkumo, šališkų sprendimų priėmimo, neefektyvaus viešųjų finansų valdymo (žr. 3.2 skirsnio argumentus).	2.4 Užsienio reikalų ministerijai užtikrinti, kad teisminių procesų, kuriuose dalyvauja Užsienio reikalų ministerija, koordinavim o tvarkos apraše būtų nustatytos, be kita ko, išimties taikymo (poreikio pirkimui) sąlygos, pirkimo atlikimo procedūros, patobulinta	Siekiant įgyvendinti šiuos STT pasiūlymus, šiuo metu rengiamas Teisminių procesų, kuriuose dalyvauja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, koordinavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2021 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. V-409 „Dėl Teisminių procesų, kuriuose dalyvauja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, koordinavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, pakeitimo projektas.	Pasiūlymas Nr. 2.4. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Stebėseną tęsiama siekiant po 12 mėn. (2027 metų balandžio mėn.) įvertinti URM atliktus veiksmus.

		rinkos tyrimo atlikimo procedūra (sąlygos, dokumentavimas), nustatytos konfidencialumo ir nešališkumo reikalavimų užtikrinimo procedūros, nustatytos rekomendacijos dėl pirkimų iniciatoriaus ir organizatoriaus funkcijų atskyrimo arba būtų parengta atskira tvarka pirkimų, atliekamų pagal VPĮ išimtį, procedūrai reglamentuoti.		
2. Kitos antikorupcinės pastabos				
3	6. Nesant informacijos prieinamumui ir viešumui,	6.13. Užsienio	Siekiant įgyvendinti šiuos STT pasiūlymus, šiuo metu rengiamas Teisminių procesų, kuriuose dalyvauja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų	Pasiūlymas Nr. 6.13. planuojamas įgyvendinti.

	teisinių paslaugų, įsigytų pagal VPI išimtį, procese gali būti sudaromos prielaidos subjektyviems sprendimams, neskaidriems susitarimams, taip pat nepaskelbus 7 sutarčių reikiamos informacijos ministerijos interneto svetainėje ir teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose (kai taikoma), kaip nustatyta TPI 11 str., apribojama visuomenės galimybė ir teisė žinoti apie tokių paslaugų įsigijimą bei, atitinkamai, įvairių subjektų dalyvavimą teisėkūros procese (žr. 3.6 skirsnio argumentus).	reikalų ministerijai – pirkimų, kuriems taikoma VPI išimtis, parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta 3.2. poskyrio pasiūlyme) nustatyti tokių pirkimų pagrindu sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonės bei nustatyti kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti šių nuostatų įgyvendinimą.	ministerija, koordinavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2021 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. V-409 „Dėl Teisminių procesų, kuriuose dalyvauja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, koordinavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, pakeitimo projektas.	Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Stebėseną tęsiama siekiant po 12 mėn. (2027 metų balandžio mėn.) įvertinti URM atliktus veiksmus.
4	7. Nei vienoje iš ministerijų, kurios neturėjo patvirtintų tvarkų, tačiau sudarė atstovavimo ir teisinių konsultacijų paslaugų sutartis pagal VPI nustatytą išimtį, ši sritis nebuvo įtraukta nei į korupcijos	7.10. Užsienio reikalų ministerijai – periodiškai įvertinti teisinių paslaugų	Siekiant įgyvendinti šiuos STT pasiūlymus, šiuo metu rengiamas Teisminių procesų, kuriuose dalyvauja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, koordinavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2021 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. V-409 „Dėl Teisminių procesų, kuriuose dalyvauja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, koordinavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, pakeitimo projektas.	Pasiūlymas Nr. 7.10. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Stebėseną tęsiama siekiant po 12 mėn. (2027 metų

prevencijos priemonės, kurios įgyvendinamos viešojo sektoriaus subjektų, nei į ministerijų centralizuotų vidaus audito metinius planus, o tai riboja galimybes proaktyvių korupcijos riziką mažinančių veiksmų diegimui bei vidaus kontrolės tobulinimui. Šių pirkimų vykdymo procedūros taip pat nepatenka į VPT pirkimų pažeidimų prevencijos ir kontrolės atsakomybės sritį. Antikorupciniu požiūriu tai kelia rizikas, susijusias su visais pirkimų procedūros etapais, sudaro sąlygas piktnaudžiavimui, neteisėtiems, nepagrįstiems sprendimams, gali turėti neigiamą įtaką konkurencijai ir visuomenės pasitikėjimui viešųjų subjektų galimybe efektyviai ir skaidriai valdyti viešuosius finansus (<i>žr. 3.7 skirsnio argumentus</i>).	pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, vykdymo, sutarties sudarymo ir įgyvendinimo o procedūrų rizikingumą bei, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatyti atitinkamas rizikos valdymo priemonės.		balandžio mėn.) įvertinti URM atliktus veiksmus.
---	--	--	---

Energetikos ministerija

Informaciją apie pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą (neįgyvendinimą) Lietuvos Respublikos **energetikos ministerija** pateikė 2026-08-04 el. paštu.

Eil. Nr.	Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
<i>1. Kritinės antikorupcinės pastabos</i>				
1	5. Ilgalaikiai ir (ar) tendencingi perkančiosios organizacijos kreipimaisi į konkretų tiekėją, rinkos tyrimo atlikimo, poreikio planavimo trūkumai ir kitos reikšmingos, analizės metu nustatytos aplinkybės, gali sudaryti prielaidas korupcinėms apraiškoms – konkrečių tiekėjų protegavimui, šališkiems sprendimams, neskaidriems susitarimams bei neefektyviam viešųjų finansų valdymui, ribojant konkurenciją ir neieškant galimybių paslaugas įsigyti pigiau (žr. 3.5 skirsnio argumentus).	5.2. nustatyti, kad prieš įsigyjant teises paslaugas (tiek pagal VPĮ procedūras, tiek taikant VPĮ išimtį) visais atvejais raštu būtų atliekamas rinkos tyrimas, apklausiant ne mažiau kaip 3 potencialius teikėjus.	Atsižvelgta. Įgyvendinant šį pasiūlymą iki 2026 m. spalio 1 d., Energetikos ministerija patvirtins teisinių paslaugų įsigijimo tvarką, kurioje bus numatyti atvejai kada raštu bus atliekamas rinkos tyrimas, apklausiant ne mažiau kaip 3 potencialius teikėjus.	Pasiūlymas Nr. 5.2. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama.
<i>2. Kitos antikorupcinės pastabos</i>				
2	6. Nesant informacijos prieinamumui ir viešumui, teisinių paslaugų, įsigytų	6.4. pirkimų, kuriems taikoma VPĮ	Atsižvelgta. Įgyvendinant šį pasiūlymą iki 2026 m. spalio 1 d., Energetikos ministerija patvirtins teisinių paslaugų įsigijimo tvarką, kurioje (taikant VPĮ išimtį) bus nustatytos tokių pirkimų pagrindu sudarytų sutarčių informacijos	Pasiūlymas Nr. 6.4. planuojamas įgyvendinti.

	pagal VPĮ išimtį, procese gali būti sudaromos prielaidos subjektyviems sprendimams, neskaidriems susitarimams, taip pat nepaskelbus 7 sutarčių reikiamos informacijos ministerijos interneto svetainėje ir teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose (kai taikoma), kaip nustatyta TPI 11 str., apribojama visuomenės galimybė ir teisė žinoti apie tokių paslaugų įsigijimą bei, atitinkamai, įvairių subjektų dalyvavimą teisėkūros procese (žr. 3.6 skirsnio <i>argumentus</i>).	išimtis, parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta 3.2. poskyrio pasiūlyme) nustatyti tokių pirkimų pagrindu sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonės bei nustatyti kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti šių nuostatų įgyvendinimą .	paskelbimo priemonės bei nustatytos kontrolės priemonės, skirtos užtikrinti šių nuostatų įgyvendinimą.	Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama.
3		6.5. parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta 3.3. poskyrio pasiūlyme) nustatyti informacijos paskelbimo priemonės, įgyvendinančias TPI 11 straipsnio 2 ir		Pasiūlymas Nr. 6.5. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama. Atkreiptinas dėmesys, kad pasiūlymas Nr. 6.5 susijęs ne su teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, sutarčių viešinimu, o su KRA 3.3 poskyryje vertintais su

		3 dalies nuostatas, bei nustatyti kontrolės priemonės, kurios užtikrintų šių nuostatų laikymąsi.		teisėkūros procesu susijusių paslaugų pirkimais ir TPI 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų informacijos paskelbimo reikalavimų įgyvendinimu. Todėl bendros teisinių paslaugų pirkimų pagal VPI išimtį tvarkos nustatymas savaime neužtikrintų pasiūlymo Nr. 6.5 įgyvendinimo.
4	7. Nei vienoje iš ministerijų, kurios neturėjo patvirtintų tvarkų, tačiau sudarė atstovavimo ir teisinių konsultacijų paslaugų sutartis pagal VPI nustatytą išimtį, ši sritis nebuvo įtraukta nei į korupcijos prevencijos priemonės, kurios įgyvendinamos viešojo sektoriaus subjektų, nei į ministerijų centralizuotų vidaus audito metinius planus, o tai riboja galimybes proaktyvių korupcijos riziką mažinančių veiksmų diegimui bei vidaus kontrolės tobulinimui. Šių pirkimų vykdymo procedūros taip pat nepatenka į VPT pirkimų pažeidimų prevencijos ir	7.5. periodiškai įvertinti teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPI išimtis, vykdymo, sutarties sudarymo ir įgyvendinimo procedūrų rizikingumą bei, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatyti atitinkamas rizikos	Atsižvelgta. Įgyvendinant šį pasiūlymą iki 2026 m. spalio 1 d., Energetikos ministerija patvirtins teisinių paslaugų įsigijimo tvarką, kurioje bus nustatytos teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPI išimtis, vykdymo, sutarties sudarymo ir įgyvendinimo procedūrų atitinkamos rizikos valdymo priemonės.	Pasiūlymas Nr. 7.5. planuojamas įgyvendinti. Pasiūlymo įgyvendinimo stebėsena tęsiama.

	kontrolės atsakomybės sritį. Antikorupciniu požiūriu tai kelią rizikas, susijusias su visais pirkimų procedūros etapais, sudaro sąlygas piktnaudžiavimui, neteisėtiems, nepagrįstiems sprendimams, gali turėti neigiamą įtaką konkurencijai ir visuomenės pasitikėjimui viešųjų subjektų galimybe efektyviai ir skaidriai valdyti viešuosius finansus (<i>žr. 3.7 skirsnio argumentus</i>).	valdymo priemonės.		
--	--	---------------------------	--	--